

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 25C/35/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1418203721
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Taťána Poláková
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2021:1418203721.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV sudkyňou JUDr. Taťanou Polákovou v spore žalobcu: N.. P. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. 6, X., proti žalovanému: Okresný súd Bratislava IV, Saratovská 1/A, Bratislava, o určenie, že právo žalobkyne na ust. § 253 ods. 3 C.s.p. nezaniklo a ďalšie, takto

r o z h o d o l :

- I. Žaloba sa v celom rozsahu zamieťa.
- II. Žalovanému sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručanou tunajšiemu súdu 19.07.2018 domáhala

- určenia, že jej právo na ustanovenie § 253 ods. 3 Civilného sporového poriadku („C.s.p“) v žiadnom čase a za žiadnych okolností nezaniklo, naopak, vzniklo, už na začiatku jej života a tak malo byť uplatnené aj pri rozhodovaní o tom, že dobrovoľne nezložila preddavok na znalca,

- právo žalobkyne na ust. § 253 ods. 3 C.s.p. nebolo voči nej uplatnené, napriek tomu, že jej prislúcha nielen z príslušného právneho predpisu, ale tiež z Ústavy Slovenskej republiky na spravodlivé súdne konanie, medzi čo nesporne patrí aj rovnaké rozhodnutie v rovnakej veci na rozdielnych súdoch v SR a ich dodržiavanie zákonov na každom súde SR,

- z uvedeného dôvodu mal Okresný súd Bratislava IV vo veci dobrovoľného nezaplatenia preddavku na znalca povinnosť postupovať v zmysle § 253 ods. 3 C.s.p., podľa ktorého súd dôkaz nevykoná ak strana nezloží preddavok na znalca o čom mal povinnosť rozhodnúť v uznesení, ktoré mal doručiť všetkým stranám konania.

Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že Okresný súd Bratislava IV vo veci rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode uznesením č.k. 13P/327/2014-578 zo dňa 06.06.2017 vo veci nariadil znalecké dokazovanie, vykonaním znaleckého dokazovania poveril znalca T.. P. L., otcovi N.. J. T. uložil povinnosť zložiť preddavok na znalca vo výške 250 eur do 15 dní od doručenia uznesenia, matke N.. P. T. uložil povinnosť zložiť preddavok na znalca vo výške 250 eur do 15 dní od doručenia uznesenia. V zákonom stanovenej lehote N.. J. T. podal voči znalcovi námietku zaujatosti. Súd mal povinnosť o nej rozhodnúť do 7 dní. Rozhodol však až po 5-tich mesiacoch uznesením zo dňa 15.11.2017, č.k. 13P/327/2014-903. Žalobkyňa vychádzajúc z čl. 11 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, ktorý upravuje povinnosť, podľa ktorej súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci nezohľadňuje skutočnosti a dôkazy, ktoré boli získané v rozpore so zákonom, ibaže vykonanie dôkazu získaného v rozpore so zákonom je odôvodnené uplatnením čl. 2 ods. 1 a neuhradila preddavok na znalca vo výške 250 eur v presvedčení, že dôkaz vyplývajúci z posudku vypracovaného znalcom, o námietke ktorého súd nerozhodol v zákonom termíne, nemôže byť považovaný za zákonne

nadobudnutý dôkaz a teda konala v právnej istote, že súd nezohľadní skutočnosti a dôkazy vyplývajúce z posudku získaného v rozpore so zákonom. Ako dôsledok skutočnosti, že súd nerozhodol o námietke voči znalcovi v zákonnej lehote 7 dní očakávala, že súd bude postupovať podľa § 253 ods. 3 C.s.p., podľa ktorého, ak strana v lehote určenej súdom preddavok nezloží, súd navrhnutý dôkaz nevykoná. Na skutočnosť, že nepovažuje za zákonne nadobudnutý dôkaz, ktorý vznikol z nezákonne nadobudnutého dôkazného prostriedku opakovane súd informovala a žiadala, aby uznesenie č.k. 13P 327/2014-578 zo dňa 06.06.2017 zrušil. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. Q. nariadil výkon rozhodnutia zrážkami uvedenej sumy zo mzdy žalobkyne u platiteľa mzdy J. Proti tomuto uzneseniu podala sťažnosť, Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 27.06.2018, č.k. Q. jej sťažnosť zamietol s odôvodnením, že sú splnené všetky predpoklady pre nariadenie výkonu rozhodnutia na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu. Žalobkyňa poukazovala na skutočnosť, že krajský súd sa právne nevysporiadal so skutočnosťou pre ktorú dobrovoľne neuhradila preddavok na znalca. Žalobkyňa je presvedčená o tom, že bolo potrebné uviesť dôvody, pre ktoré nemal Okresný súd Bratislava IV povinnosť postupovať podľa § 253 ods. 3 C.s.p., podľa ktorého súd dôkaz nevykoná, ak strana preddavok neuhradí. Žalobkyňa v žalobe ďalej uviedla, že za predpokladu, že súd dospeje k názoru, že nemá právo na uplatnenie § 253 ods. 3 C.s.p., je potrebné uviesť, kedy toto jej právo zaniklo, či vôbec nikdy v minulosti nevzniklo a za akých okolností a v akom čase sa to udialo. Ak súd dospeje k záveru, že Okresný súd mal postupovať podľa § 253 ods. 3 C.s.p., potom je potrebné, aby súd uznesenie č.k. 13P 327/2014-578 zo dňa 06.06.2017 zrušil, pretože súd nerozhodol v zákonom stanovenom termíne 7 dní o námietke zaujatosti N. voči znalcovi a tak nevznikla zákonná povinnosť žalobkyne zložiť preddavok na znalca. Ak žalobkyňa neuhradila preddavok na znalca, súd mal povinnosť dôkaz nevykonať.

2. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 15.10.2019 uviedol, že predmetnú žalobu navrhuje v plnom rozsahu zamietnuť s odôvodnením, že: žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na požadovanom určení, a naliehavý právny záujem nevyplýva ani zo žiadneho osobitného predpisu. Žalobou podľa § 137 c) C.s.p. sa možno domáhať, či tu právo je alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Formulácia žalobného návrhu na určenie či tu právo je alebo nie je potrebné vykonať tak, aby bolo zrejmé, že súd má určiť aktuálny právny stav v prítomnom čase. Nie je prípustné určovať práva v minulosti tak ako sa žalobca domáha vo svojom žalobnom návrhu, lebo rozsudok určuje existenciu/neexistenciu práva ku dňu vyhlásenia. Žalobkyňa sa žalobou domáha určenia právnej skutočnosti, pričom toto určenie jej tiež nevyplýva z osobitného predpisu podľa § 137 d) C.s.p. Pri určení právnej skutočnosti sa určuje čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Preto úprava Civilného sporového poriadku pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti len za predpokladu, že tak vyplýva najmä z hmotného práva, o ktorý prípad sa podľa žalovaného nejedná. Žalobný návrh žalobkyne nemá zákonnú oporu v hmotnom práve. Žalobkyňa sa domáha určenia práva vyplývajúce jej z Civilného sporového poriadku. Hodnotiť postup súdu v danom konaní prináleží odvolaciemu súdu.

3. Podaním doručeným tunajšiemu súdu 21.10.2019 žalobkyňa poukazovala na skutočnosť, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 13P 327/2014 v ktorom protistrana žiadala, aby súd nariadil znalecké dokazovanie, ktorým by preveril duševný stav matky a ustanovil znalca z odboru psychiatrie. Dôkaz je dôležitý preto, lebo znalecké dokazovanie navrhla protistrana a súd jej návrhu vyhovel.

4. Podaním doručeným tunajšiemu súdu 09.12.2019 žalobkyňa súdu oznámila, že trvá na podanej žalobe.

Uviedla, že má naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože predmetná určovacia žaloba je procesne jediným vhodným nástrojom, ktorý vyrieši v budúcnosti možný spor o tom, či sa právo vyplývajúce z ust. § 253 ods. 3 C.s.p. vzťahuje aj voči jej osobe, pretože rozhodnutie súdu v konaní 13P 327/2014 o nariadení výkonu rozhodnutia vo veci jej nezaplatenia preddavku na znalca vo výške 250 eur zrážkou zo mzdy Uznesením č.k. Q. zo dňa 16.05.2016 vnieslo právnu neistotu, ktorú je potrebné odstrániť. Je toho názoru, že súd bol povinný postupovať podľa § 253 ods. 3 C.s.p.

5. Podaním doručeným tunajšiemu súdu 18.12.2019 žalobkyňa opakovane poukazovala na skutočnosť, že súd bol povinný z dôvodu jej neuhradenia preddavku na znalca postupovať v súlade so zákonom a dôkaz nevykonať. Pred nariadením vymáhania preddavku na znalca bol súd povinný rozhodnúť o jej návrhu zo dňa 18.03.2018 na zrušenie uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania doručeného skôr ako nariadil výkon rozhodnutia. Ak by súd o jej návrhu rozhodol akokoľvek, jej právo na dvojstupňové rozhodovanie by bolo zachované, keď, ak by súd jej návrh na zrušenie uznesenia akceptoval, právo na dvojstupňové rozhodnutie by nevyužila, v prípade, ak by ho zamietol, s určitosťou

by dvojstupňové rozhodovanie využila a odvolala sa. Odvolanie, v ktorom jej bolo odňaté právo na druhostupňové rozhodovanie o každom návrhu nemôže byť považované za správne, je preto nevyhnutné, aby súd rozhodol o jej určovacej žalobe.

6. Podaním doručeným tunajšiemu súdu 11.02.2020 žalobkyňa poukazovala na právne stanoviská Y. sudcu Najvyššieho súdu SR týkajúce sa nalievavého právneho záujmu na požadovanom určení aj na základe ktorých tvrdí, že na požadovaných určeníach nalievavý právny záujem má.

7. Podaním doručeným tunajšiemu súdu 26.05.2021 žalobkyňa zopakovala, že v konaní 13P 327/2014 súd nariadil znalecké dokazovanie na návrh odporcu. Súd neuviedol, že začal konanie bez návrhu. Súd uložil povinnosť zaplatiť preddavok na znalca v sume 250 eur. Uvedený preddavok v súdom určenej lehote 15 dní nezaplatila, po čom nasledovalo absurdné a nezákonné rozhodnutie vo veci výkonu rozhodnutia zrážkou zo mzdy č.k. Q..

8. Na pojednávaní konanom dňa 26.05.2021 zástupkyňa žalobkyne uviedla, že to, čo žalobkyňa mienila k predmetu sporu uviesť, to uviedla, vo svojich písomných podaniach, ktorých sa pridriava. Uviedla, že v poručenskom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 13P 327/2014 sudkyňa konala na základe návrhu protistrany nariadiť znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychiatrie. Poručenský súd takto konal na základe návrhu protistrany a nie bez návrhu. Poukazovala na nezákonný postup sudkyne, ktorá bola povinná postupovať podľa § 253 ods. 3 C.s.p. a potom, ako žalobkyňa v súdom stanovenej lehote nezložila preddavok na znalecké dokazovanie, súd dôkaz vykonať nemal. Následne bol nariadený výkon rozhodnutia zrážkami z jej mzdy. Zástupkyňa žalobkyne uviedla, že ak toto je spravodlivé, pýta sa potom, čo je nespravodlivé...

9. Zástupkyňa žalovaného na pojednávaní uviedla, že predmetnú žalobu navrhuje zamietnuť. Žalobkyňa sa domáha určenia, že procesný postup zákonnej sudkyne a jej rozhodovanie v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 13P 327/2014 v súvislosti so znaleckým dokazovaním bol nesprávny a nezákonný. Takéto hodnotenie však neprislúcha súdu tej istej inštancie a nie je v jeho kompetencii konštatovať, či v danej veci došlo k procesným pochabeniam a či súd konal alebo nekonal zákonne. Hodnotenie procesného postupu sudcu vrátane rozhodovacej činnosti sudcu patrí do výlučnej kompetencie nadriadeného súdu a to na základe podaných riadnych prípadne mimoriadnych opravných prostriedkov. V prípade, ak by súd predmetnej žalobe vyhovel, jednalo by sa o porušenie ústavných princípov o porušenie nezávislosti sudcu a predstavoval by vážny zásah do právneho štátu. Zástupkyňa žalovaného ďalej uviedla, že žalovaný má za to, že sa touto žalobou domáha určenia právnej skutočnosti, kedy sa určuje, čo bolo v minulosti a nie nevyhnutne to, čo je v prítomnosti. Civilný sporový poriadok pripúšťa žalobu o určenie právnej skutočnosti len za predpokladu, že to vyplýva z hmotného práva, o čo sa v danom prípade nejedná. Žalovaný má za to, že predmetná žaloba by mala byť zamietnutá z procesných dôvodov, preto sa v tomto štádiu k meritu veci nevyjadruje.

10. Zástupkyňa žalobkyne v nadväznosti na vyjadrenie sa zástupkyne žalovaného uviedla, že má vážne pochybnosti o pochopení určovacej žaloby zástupkyňou žalovaného. Má za to, že určovacia žaloba má význam do minulosti aj budúcnosti. Keby tento súd nekonal s priet'ahmi, rozhodoval by ani nie do minulosti, ani do budúcnosti, ale v reálnom čase. Ďalej uviedla, že cieľom tejto žaloby nebolo spochybníť procesné právo súdu konať podľa svojej úvahy a vykonávať úkony tak, ako to považoval za správne. Podstatou je, aby určovacia žaloba definovala s absolútnou právnou istotou opierajúc sa o konkrétne ustanovenia, ktorými by bolo možné právne ale aj logicky odôvodniť, že ustanovenie § 253 ods. 3 C.s.p. sa nemalo použiť vo vzťahu k žalobkyňi.

11. Po právnej stránke súd vec posúdil nasledovne:

11.1 Podľa § 137 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)

Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

a) splnení povinnosti,

b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,

- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

V ustanovení § 137 c) C.s.p. sú rozlišované rôzne druhy určovacieho žalobného návrhu. Kritériom tohto rozlišovania sú dve rôzne obsahové hľadiská: Jednak sa rozlišuje návrh, vyplývajúci z určitého právneho vzťahu, a návrh, vyplývajúci z určitého práva, a jednak sa rozlišuje určovací návrh kladný (pozitívny), kedy žalobca žiada určenie existencie právneho vzťahu či práva, a určovací návrh záporný (negatívny) zameraný na neexistenciu právneho vzťahu či práva. Príkladom právneho vzťahu, ktorý môže byť predmetom určovacieho návrhu, je vlastnícky vzťah, určitý zmluvný vzťah, pracovnoprávny vzťah a pod. Príkladom určenia práva môže byť právo dedičské, právo tretej osoby na vylúčenie veci z výkonu rozhodnutia predajom veci a pod. Vzhľadom k tomu, že výpočet jednotlivých druhov návrhov uvedených v ust. § 137 nie je taxatívny, je nutné pripustiť, že existujú žaloby svojou povahou určovacie, kde nie je potrebné preukazovať naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože tento vyplýva z právneho predpisu. Súčasný sporový súdny kódex diferencuje žaloby na určenie, či tu právo je alebo nie je (§ 137 písm. c) C.s.p.) a na určenie právnej skutočnosti (§ 137 písm. d) C.s.p.), pričom žalobca na určenie právnej skutočnosti je prípustá výlučne v prípade, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Ide napríklad o žaloby na určenie neplatnosti právneho úkonu o skončení pracovného pomeru (§ 77ZP), žaloba na určenie neplatnosti dražby (§ 21 ZoDD), žaloba na určenie neplatnosti výpovede z nájmu (§ 711 ods. 6 OZ) a odporovacie žaloby (§ 42a OZ).

Existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, a preto i eventuálna nutnosť v konkrétnom návrhu tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva jeho existencia, je u všetkých určovacích návrhov, kladných i záporných jednou z nevyhnutných podmienok toho, aby bolo súdu umožnené v rozsudku meritorne návrhu vyhovieť. Tento právny záujem totiž musí existovať aj v dobe, keď súd vyhlasuje rozsudok vo veci.

Žalobca má naliehavý právny záujem na požadovanom určení, ak by bez tohto určenia bolo ohrozené jeho právo alebo právny vzťah, na ktorom je zúčastnený, alebo ak by sa jeho právne postavenie bez tohto určenia stalo neistým. Určovací návrh je teda prostriedkom umožňujúcim poskytnutie ochrany právneho postavenia žalobcu skôr, než toto jeho postavenie bolo porušené, takže jeho cieľom je zásadne poskytnutie preventívnej ochrany. V tom spočíva jeho rozdiel od návrhu na plnenie, ktorého uplatnenie prichádza do úvahy až vtedy, keď už právo žalobcu bolo porušené, takže jeho cieľom je reparácia. Akonáhle už bolo právo žalobcu porušené, stráca prevencia akýkoľvek zmysel a žalobca už nemôže mať žiadny právny záujem na určení daného práva alebo právneho vzťahu. Jeho event. návrh na také určenie nemôže mať úspech a v tomto zmysle je teda neprípustný. Žalobca má v tomto prípade právny záujem len na odstránení následkov porušenia práva, teda na plnenie.

11.2 Podľa § 253 ods. 1 C.s.p., ak strana v konaní navrhuje vykonanie dôkazu, s ktorým sú spojené výdavky, súd jej môže uložiť povinnosť zložiť preddavok.

Podľa § 253 ods. 3 C.s.p., ak strana v lehote určenej súdom preddavok nezloží, súd navrhnutý dôkaz nevykoná.

12. V posudzovanej veci sa žalobkyňa domáhala určenia, že: určenia, že

- jej právo na ustanovenie § 253 ods. 3 Civilného sporového poriadku („C.s.p.“) v žiadnom čase a za žiadnych okolností nezaniklo, naopak, vzniklo, už na začiatku jej života a tak malo byť uplatnené aj pri rozhodovaní o tom, že dobrovoľne nezložila preddavok na znalca,

- právo žalobkyne na ust. § 253 ods. 3 C.s.p. nebolo voči nej uplatnené, napriek tomu, že jej prislúcha nielen z príslušného právneho predpisu, ale tiež z Ústavy Slovenskej republiky na spravodlivé súdne konanie, medzi čo nesporne patrí aj rovnaké rozhodnutie v rovnakej veci na rozdielnych súdoch v SR a ich dodržiavanie zákonov na každom súde SR,

- z uvedeného dôvodu mal Okresný súd Bratislava IV vo veci dobrovoľného nezaplatenia preddavku na znalca povinnosť postupovať v zmysle § 253 ods. 3 C.s.p., podľa ktorého súd dôkaz nevykoná ak strana nezloží preddavok na znalca o čom mal povinnosť rozhodnúť v uznesení, ktoré mal doručiť všetkým stranám konania.

13. Na základe vykonaného dokazovania k naliehavému právnemu záujmu súd dospel k záveru, že návrhu žalobkyne nie je možné vyhovieť, pretože žalobkyňa nemá na požadovanom určení naliehavý právny záujem, a naliehavý právny záujem nevyplýva ani z osobitného predpisu, v dôsledku čoho absentuje splnenie základnej podmienky žalovateľnosti uplatnených nárokov.

14. V úvode považuje súd za potrebné uviesť, že hoci sa obsah žaloby týka konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 13P 327/2014, žalobkyňa žalobný návrh (petit) naformulovala vo všeobecnosti, a takto k nemu súd aj pristupoval, keď súd je obsahom žalobného návrhu viazaný.

15. Ako bolo vyššie uvedené, určovací návrh je prostriedkom umožňujúcim poskytnutie ochrany právneho postavenia žalobcu skôr, než toto jeho postavenie bolo porušené, takže jeho cieľom je zásadne poskytnutie preventívnej ochrany. Inými slovami, určovací žaloba má, ako už bolo nespočetnekrát judikované, preventívnu povahu a má poskytnúť ochranu právnemu postaveniu žalobcu skôr, ako dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva. Judikatúra zároveň dáva odpoveď, kedy nie je daný naliehavý právny záujem na určení, a to spravidla tam, kde je možné žalovať priamo na splnenie povinnosti, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu resp. ak požadované určenie má povahu len predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je alebo nie je právny vzťah alebo právo. Okresný súd Bratislava IV vo veci nariadil znalecké dokazovanie. Vykonaním znaleckého dokazovania poveril znalca MD. uložil povinnosť zložiť preddavok na znalca vo výške 250 eur do 15 dní od doručenia uznesenia. Matke N. uložil povinnosť zložiť preddavok na znalca vo výške 250 eur do 15 dní od doručenia uznesenia. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. Q. nariadil výkon rozhodnutia zrážkami uvedenej sumy zo mzdy žalobkyne u platiteľa mzdy J. Proti tomuto uzneseniu podala sťažnosť, Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 27.06.2018, č.k. Q. jej sťažnosť zamietol s odôvodnením, že sú splnené všetky predpoklady pre nariadenie výkonu rozhodnutia na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu. Žalobkyňou uplatnené žalobné návrhy žalobkyne už žiadnu preventívnu ochranu poskytnúť nemôžu. Ako bolo vyššie uvedené, určovací návrh je prostriedkom umožňujúcim poskytnutie ochrany právneho postavenia žalobcu skôr, než toto jeho postavenie bolo porušené.

K bodu 1. žalobného návrhu, ktorým sa žalobkyňa domáhala určenia, že jej právo na ustanovenie § 253 ods. 3 Civilného sporového poriadku („C.s.p.“) v žiadnom čase a za žiadnych okolností nezaniklo, naopak, vzniklo, už na začiatku jej života a tak malo byť uplatnené aj pri rozhodovaní o tom, že dobrovoľne nezložila preddavok na znalca, súd uvádza, že vo všeobecnosti (tak ako si žalobkyňa tento nárok uplatnila), jej právo vyplývajúce jej z Civilného sporového kódexu ust. § 253 ods. 3 v znení: „ak strana v lehote určenej súdom preddavok nezloží, súd navrhnutý dôkaz nevykoná“, za platnosti a účinnosti zákona 160/2015 Z.z. nezaniklo. Jedná sa o univerzálny právny predpis vzťahujúci sa na všetky konania počas platnosti tohto zákona. Jej právo však nemohlo vzniknúť na začiatku jej života, keď zákon č. 160/2015 Z.z. je platný a účinný od 01.07.2016. Súd nie je zákonodarca, aby na základe určovacieho návrhu žalobkyne určoval, že jej právo vzniklo, nevzniklo, zaniklo. Súd nemôže meniť platnú právnu úpravu. Určovacím výrokom sa nepriznáva procesné právo.

K bodu 2. žalobného návrhu, ktorým sa žalobkyňa domáhala určenia, že jej právo na ust. § 253 ods. 3 C.s.p. nebolo voči nej uplatnené, napriek tomu, že jej prislúcha nielen z príslušného právneho predpisu, ale tiež z Ústavy Slovenskej republiky na spravodlivé súdne konanie, medzi čo nesporne patrí aj rovnaké rozhodnutie v rovnakej veci na rozdielnych súdoch v SR a ich dodržiavanie zákonov na každom súde SR, súd uvádza, že súd v tomto konaní nie je oprávnený určiť, že právo žalobkyne nebolo voči nej uplatnené (ak strana v lehote určenej súdom preddavok nezloží, súd navrhnutý dôkaz nevykoná), keď ako už bolo vyššie uvedené, v žalobnom návrhu žalobkyňa tento nárok nešpecifikuje, a predovšetkým, súd nie je oprávnený, nemá kompetenciu do minulosti určovať, že právo žalobkyne voči nej nebolo uplatnené. Toto bol oprávnený posudzovať odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Vo všeobecnosti, ak strane sporu zo zákona vyplýva, že ak v lehote určenej súdom preddavok nezloží, súd navrhnutý dôkaz nevykoná, tak opätovne je to univerzálne zákonné ustanovenie a pre strany sporu platí.

K bodu 3. žalobného návrhu, ktorým sa žalobkyňa domáhala určenia, že z uvedeného dôvodu (bod 1 a 2) mal Okresný súd Bratislava IV vo veci dobrovoľného nezaplatenia preddavku na znalca povinnosť postupovať v zmysle § 253 ods. 3 C.s.p., podľa ktorého súd dôkaz nevykoná ak strana nezloží preddavok na znalca o čom mal povinnosť rozhodnúť v uznesení, ktoré mal doručiť všetkým stranám konania, súd

uvádza, že tento určovací nárok je takisto všeobecný, postup súdu pri nezložení preddavku na znalecké dokazovanie vyplýva zo zákona, súd nemôže určovať, ako mal postupovať súd v inom konaní (rozhodnúť v uznesení, ktoré mal doručiť stranám konania), na takýto postup nemá kompetenciu. Hodnotiť postup súdu prvej inštalácie v ktoromkoľvek konaní prináleží odvolaciemu súdu.

V ďalšom súd uvádza, že formuláciu žalobného návrhu na určenie, či tu právo je, alebo nie je, je potrebné vykonať tak, aby bolo zrejmé, že súd má určiť konkrétny aktuálny právny stav v prítomnom čase. Nie je prípustné určovať práva do minulosti, tak ako sa to žalobkyňa domáha vo svojom žalobnom návrhu, keď rozsudok určuje existenciu/neexistenciu práva ku dňu jeho vyhlásenia.

Žalobkyňa sa predmetnou žalobou domáha určenia právnej skutočnosti. Žaloba na určenie právnej skutočnosti je však prípustná výlučne vtedy, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Ide napríklad o žaloby na určenie neplatnosti právneho úkonu o skončení pracovného pomeru (§ 77 ZP), žaloba na určenie neplatnosti dražby (§ 21 ZoDD), žaloba na určenie neplatnosti výpovede z nájmu (§ 711 ods. 6 OZ) a odporovacie žaloby (§ 42a OZ). Pri určení právnej skutočnosti sa určuje, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Preto úprava Civilného sporového poriadku pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti len za predpokladu, že tak vyplýva najmä z hmotného práva. O takýto prípad sa v posudzovanej veci nejedná. Žalobný nárok žalobkyne nemá oporu v hmotnom práve. Žalobkyňa sa totiž svojou žalobou a v nej uplatnenými nárokmi domáha určenia práva vyplývajúceho jej z Civilného sporového poriadku. Napokon súd uvádza, že aj za predpokladu, že by žalobný návrh bol formulovaný s odkazom na konkrétne konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 13P 327/2014, s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti by žalobe žalobkyne nebolo možné vyhovieť, keď súd len zopakuje, že súdu tej istej inštalácie neprislúcha a nie je v jeho kompetencii konštatovať, či v inej právnej veci vedenej na tunajšom súde došlo k procesným pochybeniam a či súd konal nezákonne. Hodnotenie procesného postupu sudcu vrátane jeho rozhodovacej činnosti patrí do výlučnej kompetencie nadriadeného súdu a to na základe podaných riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov.

16. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže v predmetnom konaní mu žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozsudkom, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.